ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 33. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 25 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 21-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1976 No. 33. VOL. LXXXIII.

Розпочалися підготовчі праці для будови церкви св. Юра в Ню Йорку

Архітектурний проєкт нової церкви св. Юра у виконанні інж.-архітекта Аполінарія Осадци.

Ню Йорк. (Я. П.) — Минулої суботи, 14 лютого, відбулася довша нарада Президії Комітету будови нової церкви парафії св. Юра в Ню Йорку, яка вперше після років підготови й чекання на дозвіл міста опорожнити площу під будову, радила над самою будовою, яка вже скоро розпічнеться. Під цю пору вже розпочалася розбірка великого чиншового дому й будинку, в якому досі приміщувалася канцелярія парафії, та на місці яких буде збудована нова церква. Довгі роки не було можна приступити до розбірки, бо годі було здобути дозвіл міських властей на усунення кількох оставших мешканців дому парафії.

Нараду відкрив молитвою та загальним оглядом стану підготови будівельної акції парох, ігумен о. д-р Володимир Гавліч. З вдоволенням він подав, що як контракти відносно розбірки домів, так і щодо самої будови дому, другий з яких ще не заключений, не повинні переступити суми двох з половиною мільйонів долярів. Будівельний фонд має вже півтора мільйона долярів, то ж для закінчення будови потрібно буде ще приблизно один мільйон. Якщо парафіяни, а то й сторонні жертводавці так дальше будуть охотно й щедро жертвувати на будову цієї — з повним правом можна б сказати — загальної, не лише парафіяльної церкви, то можна буде церкву вибудувати за готівку, без оплати високих й зайвих відсотків. Договори щодо розбірки будинків та щодо будови парафія заключує на підставі конкурсу й вибирає найдешевшу оферту й то випробуваних, солідних фірм. Фірма, яка розбирає будинки, затруднює більшість робітників українців, в цім також парафіян церкви св. Юра. Можна сподіватися, що до місяця-півтора площа під будову буде готова для закладання фундаментів будови. Плянується святочне відмічення цього акту.

Після звідомлення о. Пароха відбулася дискусія, присвячена плянуванні праці поодиноких комісій, зокрема комісій плянувально-збіркової, фінансової й інформаційної. Схвалено на святочне закладення фундаментів приготовити повний список жертводавців, який буде поміщений в окремому виданні, яке появиться з цієї нагоди. В нараді узяли участь біля тридцяти осіб. Проводив ними голова Комітету адв. Роман Гуглевич.

В-во „Гомін України" видало книгу споминів М. Климишина про ОУН

Торонто, (В.М.). — При кінці січня цього року, тут в друкарні Видавничої Спілки „Гомін України" появилася друком книга споминів Миколи Климишина: „В поході до волі". Це перший том споминів — про ОУН і її боротьбу в 1931-1941 роках, тобто до арешту автора, тоді провідника Північної Похідної Групи ОУН, у Житомирі.

Книга має вісім розділів: „У відвічному марші поколінь" — історичне тло споминів; Ярослав Карпинець; Степан Бандера; „На Святий Хрест"; „В новій тюрмі"; Микола Лемик; „Куди Бог провадить" — похід Північної Похідної Групи на східні українські землі аж під Київ.

Спомини М. Климишина — це великий образ — широке полотно, на якому барвисто й яскраво змальовано ОУН, її підпільну революційну боротьбу, її прохідних і рядових членів, їхнє життя, їх діла і геройські чини, ув'язнення, тюрми і смерть, — в ім'я великої ідеї — визволення України з-під ярма ворогів-окупантів. В книзі представлено, як жили, творили, боролися і гинули ті, що для них було девізою: „Здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї!", ті, що в 1941 році відновили українську державу, що під тією самою девізою билися й гинули в рядах УПА, і ті, що пізніше піднімали повстання в московських концтаборах.

Вступне слово до книги написав д-р Б. Стебельський, введення написав автор. Книга має 430 сторінок, в тексті поміщено 38 знімок.

Книга вийшла накладом і старанням Ліги Визволення України і Дослідного Інституту „Студіюм" у Торонті. Весь наклад у твердій оправі з золотистими відтисками; ціна 15.00 дол.

Незабаром книга буде в українських книгарнях. Відділи ОУВФ у всіх країнах отримають цю книгу окремо в короткому часі.

Книгу можна вже замовляти, висилаючи 15 дол. до:

LVU 140 Bathurst Street, Toronto, Ontario, Canada, M5V 2R3

або:

"STUDIUM" Research Institute, 140 Bathurst Street, Toronto, Ontario, Canada, M5V 2R3.

ПІВРІЧНИЙ ПОПИС УЧНІВ УМІ

Ню Йорк. — В неділю, 22 лютого ц. р. о год. 5-ій по полудні тут в приміщенні Літературно - Мистецького Клюбу, 149 2-га евеню, відбудеться піврічний попис учнів Українського Музичного Інституту — Відділ в Ню Йорку.

ЗСА та Бразилія встановлять тісніші зв'язки – інформує Кіссінджер

Брасілія, Бразилія. – Державний секретар Генрі Кіссінджер, який тепер відбуває поїздку до 6-ох країн Південної Америки, у четвер, 19-го лютого, заявив на пресовій конференції в цій столиці Бразилії, що ЗСА і та країна підпишуть договір, який зобов'язуватиме їх відбувати часті наради не тільки щодо співпраці між ними, але також відносно міжнародних економічних та політичних питань. Договір підпишуть цієї суботи секретар Кіссінджер і бразилійський міністер закордонних справ Антонійо Азередо да Сільвейра. Це буде перший того роду договір між ЗСА та південноамериканською державою і повинен збільшити престиж Бразилії на світовій арені. Г. Кіссінджер сказав, що майбутні наради між представниками ЗСА та Бразилії охоплюватимуть не тільки торгівлю, виміну технологією та політичні відносини між обома державами, але також будуть пороблені всі старання координувати політику ЗСА та Бразилії на міжнародній арені.

Хоча з такого договору напевно буде задоволений правий уряд Бразилії, то цей договір може викликати неґативну реакцію з боку деяких сусідів Бразилії, наприклад, Перу, Арґентини та Венесуелі, які вже і так виявляють стурбування з факту, що протягом останніх кількох років дуже зросла економічна та політична потужність Бразилії. Однак, державний секретар Кіссінджер на початку своєї теперішньої поїздки до Південної Америки запевнив країни тієї частини світу, що ЗСА відтепер прикладатимуть більше уваги проблемам держав Латинської Америки, збільшать допомогу для бідніших країн, а з індустріяльно розвиненими державами підпишуть „нові й більш справедливі торговельні договори". Під час теперішньої поїздки Кіссінджер вже відвідав Венесуелю та Бразилію, а плянує ще відвідати Перу, Колюмбію, Коста Ріку та Ґватемалю, яку недавно навістив страшний землетрус.

Сенат підтримав президентське „вето" щодо публічних робіт

Вашінґтон. — У четвер, 19 лютого, президент Джеральд Форд здобув важливу перемогу, коли Сенат підтримав його „вето", накладене на законопроєкт, який пропонував призначити 6.2 більйона долярів на створення стейтових і місцевих програм публічних праць. За уневажненням президентського „вето" голосувало 63 сенатори, а проти 35, отже бракувало 3 голоси. Для уневажнення „вето" потрібно згоди двох третіх присутніх законодавців. Хоча кілька годин раніше Палата Репрезентантів 319-ма голосами проти 98-ох проголосувала уневажнити „вето", то вислід голосування в Сенаті був рішальний. Прихильники законопроєкту, демократи та республіканці, заявили, що старатимуться виготовити інший законопроєкт, на який президент Форд міг би погодитися. Президент наклав „вето" на цей законопроєкт, бо вважав, що він спричиниться до збільшення видатків федерального уряду, а тим самим до погіршення інфляції, як рівнож не створить стільки затруднень, як передбачували прихильники законопроєкту. Президент вважає, що найкращим способом боротьби проти безробіття є заохочувати приватну індустрію збільшити свою продукцію, що повинно спричинитися до збільшення затруднень. Однак, з Президентом не погоджуються чільні демократичні законодавці, як також лідери робітничих профспілок, охоплених Американською Федерацією Праці — Конґресом Індустріяльних Організацій, які назвали вислід голосування в Сенаті „великим ударом" для безробітних країни.

Син польського іміґранта в Уряді ЗСА

Суддя Джон П. Стівенс (перший справа) проводить присягу Мічелла П. Кобелінского на біблії, яку держить його матір. Президент Джералд Форд (перший зліва) взяв участь в церемонії заприсяження, що відбулась в Білому Домі.

Вашінґтон. — Мічелл П. Кобелінскі, 47-літній син польських іміґрантів народжений в Чікаґо, очолив Адміністрацію Малих підприємств ЗСА і був заприсяжений на цей пост в четвер, 12 лютого, членом Верховного Суду Джоном П. Стівенсом в приявності президента Дж. Форда. Після найменування д-ра Мирона Куропася на спеціяльного асистента Президента ЗСА в етнічних справах, це вже друга номінація нащадка іміґрантів зі Східньої Европи на високий державний пост в цьому році. Обнявши цей пост, М. Кобелінскі став найвище поставленим урядовцем польського роду федерального уряду ЗСА. До часу його номінації на цей пост, М. Кобелінскі, по професії банкир, був директором Експорт-Імпорт банку ЗСА з 1974 року.

До часу його затруднення федеральним урядом, М. Кобелінскі займав різні пости в банках Чікаґа і околиці. Він був одним із членів-основників і директором Першого Стейтового Банку в Чікаґо та Парквей Банку. Він був рівнож одним із співвласників будівельної фірми Парквей Девелопмент Компані

М. Кобелінскі є членом численних професійних і громадських організацій та від років активний в житті Американської Польонії.

КОНФЕРЕНЦІЯ СВІТОВОГО ЖИДІВСТВА ЗАКЛИКАЄ МОСКВУ ЗАКІНЧИТИ АНТИСЕМІТСЬКУ КАМПАНІЮ

Брюссель, Бельгія. — В четвер, 19-го лютого ц. р. тут закінчилася конференція світового жидівства, головною метою, якої було звернути увагу вільного світу на проблему совєтських жидів і, з допомогою західніх держав, домогтися лібералізації еміґраційного закону в Совєтському Союзі у відношенні до жидів, які бажають виїхати до Ізраїлю. Конференція, як інформує преса, закінчилась загальним апелем до Москви закінчити антисемітську кампанію в ССCР, припинити переслідування жидів, які бажають еміґрувати. В тому самому часі група вчених, очолювана проф. Полікарпом Кущем, вимагала обмежити до мінімуму технічну виміну між західніми державами і Совєтським Союзом аж до часу поки СССР не змінить свого відношення до жидів і не дозволить вченим жидівського походження виїхати на Захід. Згідно з цією інформацією, понад 800 жидів — лікарів, хеміків, біологів та інших вже внесли прохання на виїзд із Совєтського Союзу, але їм не дають дозволу і, в додатку, звільняють з праці та переслідують.

Виступ на конференції колишнього прем'єра Ізраїлю пані Ґолди Меїр, сенатора Ф. Чирча і багатьох інших політичних діячів ЗСА та Західньої Европи, знайшов широкий розголос в европейській пресі. Особливо виступ Ґолди Меїр, яка заявляла, що „світове жидівство не може погодитись на такий стан, де понад три мільйони жидів в СССР залишені на поталу, без своєї преси, свого театру і права на плекання власної культури" — зробив велике враження на приявних. Пригадуючи переслідування жидів в нацистівській Німеччині, Ґолда Меїр сказала: „Ми відмовляємось зникнути! Яких сильних і брутальних засобів супроти нас і не вживали б, ми існували і будемо існувати!" Джозеф Алмоґі, голова Світової Сіоністичної Організації, заявив, що в скорому часі відбудеться координаційна нарада усіх жидівських організацій в світі для випрацювання головного пляну і скоординування праці оборони совєтських жидів, діючи згідно з постановами Брюссельської конференції.

„Переобраний" на першого секретаря Компартії України В. В. Щербицький репортує Брежнєву

Київ. — „Радянська Україна" з 14-го лютого ц. р. й інші підсовєтські газети помістили на своїх перших сторінках офіційне повідомлення Пленуму Центрального Комітету України на якому обрано 16-членне Політбюро до якого увійшли: В. В. Щербицький, М. М. Борисенко, О. П. Ботвин, О. Ф. Ватченко, Г. І. Ващенко, І. С. Грушецький, О. П. Ляшко, І. З. Соколов, В. О. Сологуб, О. А. Титаренко, В. В. Федорчук, В. Ф. Добрик, Б. В. Качура, В. Ю. Маланчук, Я. П. Погребняк і П. Л. Погребняк, як також 191-членний Центральний Комітет і 58-членну Ревізійну комісію. Понад 70 членів обрано кандидатами в члени ЦК Компартії України. Головою Президії Верховної Ради УССР залишився І. Грушецький, а на його застуника призначено Петра Леонтійовича Погребняка, звільняючи з цього становища довголітнього заступника Никифора Тимофійовича Кальченка „у зв'язку з виходом на пенсію". Головою Ревізійної комісії призначено А. С. Сущенка, а його заступником назначено О. М. Лук'яненка. До Секретаріяту Політбюра увійшли: В. В. Щербицький — перший секретар ЦК Компартії України, І. З. Соколов другий і дальші секретарі: М. М. Борисенко, В. Ю. Маланчук, Я. П. Погребняк і О. А. Титаренко.

На закінчення з'їзду „переобраний" В. В. Щербицький виголосив ще одну промову, роблячи висновок із з'їзду.

Він передовсім ствердив, що „Компартія України, під керівництвом Центрального Комітету КПРС, послідовно і неухильно проводить у життя ленінську генеральну лінію. Сьогодні, — сказав Щербицький, — ми поінформували Генеральноо секретаря ЦК КПРС Леоніда Ілліча Брежнєва про хід нашого з'їзду, розповіли йому коротко про зміст виступів делегатів, підкреслили вийнятково ділову атмосферу. Леонід І Брежнєв сказав, що ні у кого не могло бути сумніву, що з'їзд комуністів України пройде саме так".

Виголошуючи славословіє ЦК КПСС, Політбюрові, і особисто Леоніду І. Брежнєву, Щербицький ще раз запевнив „ленінський Центральний Комітет і Леоніда Брежнєва, що Компартія України готова до розв'язання великих і відповідальних завдань, які поставить перед нею черговий XXУ-й з'їзд КПСС".

Як і на попередньому, XXІУ з'їзді Компартії України, до Секретаріяту і Президії Політбюра не вибрано ані однієї жінки, хоч в СССР дуже багато говориться про рівні права.

Совєти пропонують скорочення військових частин в Европі

Відень, Австрія. — Ройтер інформує, що держави, які входять до так званого Варшавського Пакту, запропонували делеґатам 19-ох держав, які зібрались тут, щоб обміркувати справи частинного роззброєння, новий плян скорочення військових частин в Европі. Але, помимо запевнення комуністичних делеґатів, що цей плян є „новий і важливий", західні дипломати ствержують, що вони в цій пропозиції комуністів не добачили нічого нового. Одинокою зміною можна хіба вважати те, що Совєтський Союз зрезиґнував з домагання, щоб, коли вже буде підписаний договір, усі країни, учасники конференції, розпочали скорочування рівночасно. Згідно з новою пропозицією, частинне роззброєння і скорочування військових континґентів в Европі розпочинали б тепер СССР і ЗСА, а всі інші заморозили б свої військові частини на теперішньому рівні і скорочення розпочали б аж у другій фазі. Пропозицію держав Варшавського Пакту будуть обговорювати у вівторок 24-го лютого ц. р., коли до Відня прийдуть делеґати усіх заінтересованих держав.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛИСЬ ПЛЕНАРНІ НАРАДИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ СУМ

Ню Йорк, (н.н.). — В днях 14 і 15-го лютого ц.р. тут відбулися наради (перша частина) Пленуму Центральних Органів Спілки Української Молоді, в яких взяли участь чільні діячі СУМ з трьох континентів. В нарадах взяли участь: голова ЦУ СУМ-у мґр О. Коваль з Бельгії, заступник голови мґр Е. Гановський, голова Центральної Виховної Ради СУМ д-р Б. Стебельський з Канади, члени: Роман Шупер з Німеччини, мґр Т. Буйняк, Мирослава Підгірна, мґр Я. Заяць з Канади, Роман Мірчук, Михайло Фурда, Євгенія Кузьмович, інж. М. Шміґель (ЗСА) і Микола Шафовал з Арґентини.

Друга частина Пленуму відбудеться в Европі в березні ц.р., у якій братимуть участь в першу чергу члени Центральних Органів СУМ і голови Крайових Управ з Европи, як також репрезентанти з інших континентів. Пленарні наради ЦУ СУМ відбуваються один раз в половині каденції поміж Конґресами СУМ. Попередній, X-й з черги Конґрес СУМ, як відомо, відбувся в 1973 р. в часі конґресу СКВУ в Торонті.

Предметом нарад Пленуму були в першу чергу актуальні проблеми організаційного і виховно-вишкільного порядку. Запроєктовано перегляд дотеперішньої виховної практики, удосконалення вишколу виховників та світоглядово-ідеологічної сформованости молодого членства. Багато уваги приділено розбудові Інституту суспільно-політичної освіти при УВУ, для охоплення широких кіл студіюючої молоді, як також студіям проблем української молоді в підневільній Україні. На базі цих студій і дальших акцій в обороні переслідуваної і в'язненої інтелектуальної верстви в Україні, СУМ прямуватиме до тісної співпраці з українськими молодечими та суспільно-громадськими організаціями, щоб облегшити долю тих, які несуть на своїх плечах велику відповідальність боротьби за людські і національні права.

Українці Скандинавії засуджують переслідування в СССР

Управа Української Громади у Швеції інформує, що шведська газета „Нерікес Аллеганда" надрукувала таке повідомлення:

Стокгольм, Швеція.—Напередодні Водохрищ відбулися в Еребру, Швеція, загальні річні збори Української Громади. Біля 60 українців з усієї Скандинавії зібралися, щоб врочисто відсвяткувати своє Різдво, яке припадає пізніше, як шведське, бо основою в тому випадкові являється літочислення згідно з юліянським календарем.

Перед зборами єпископ Мирослав Марусин з Риму відправив греко-католицьку Службу Божу в католицькій церкві в Еребру. Відтак під час своїх річних зборів, Українська Громада схвалила резолюцію слідуючого змісту: „Ми українці, категорично засуджуємо нелюдські переслідування, що примінюються супроти українських інтелектуалістів в Совєтах, як наприклад проти історика Валентина Мороза, Вячеслава Чорновола, Леоніда Плюща й багатьох інших. Ми протестуємо, що їх саджають в тюрми, концтабори або в заклади для умовохворих тільки за те, що вони стали в обороні українського народу, української мови й культури, що консеквентно піддається русифікації, не дивлячись на це, що згідно з совєтською конституцією кожна союзна республіка має право на самовизначення. Ми вимагаємо, щоб всіх ув'язнених звільнено й щоб їм була дана можливість залишити Совєтський Союз, як би цього хтось з них бажав. Ми хочемо рівнож висловити вдячність шведському народові й шведському урядові за те, що ми, українці, маємо можливість тут, у Швеції розвивати свої українські традиції і звичаї та можемо свобідно висловлюватися в усіх питаннях і щодо всіх проблем."

По закінченні властивих річних зборів, Арсен Турцевич з Флену прочитав реферат на тему знищення козацького осередку (Запорізької Січі) російською армією, 200 років тому, за цариці Катерини великої. Цей козацький осередок являвся головним місцем вишколу української армії й в 1775 році заарештовано її провідників і головнокомандуючого — кошового Калнишевського. Його пізніше замуровано в одній вежі на Соловецьких островах, де він пробув 12 років, заки його переведено дальше, в інше місце ув'язнення. В цей спосіб розпорошено українську армію й заборонено, щоб вона на майбутнє знов творилася.

Вечором офіціяльну частину святкування Різдва Христового закінчено святковою трапезою, під час якої споживано традиційну українську їжу й напої, як рівнож співано й грано українські народні пісні і колядки.

Управа Української Громади на наступні 2 роки виглядає так: голова — Кирило Гарбар, Стокгольм, заступник голови — Богдан Залуга, Стокгольм, секретар — Арсен Турцевич, Флен, скарбник — Григорій Будяк, Еребро, члени — Гари Кузь, Ґетеборґ і Степан Чупак, Лінчепінґ.

Кастро візьме участь в з'їзді совєтської компартії

Гавана. — У пресовому інтерв'ю, передаваному також на совєтському телебаченні, кубинський прем'єр-міністер Фідель Кастро у четвер, 20 лютого заявив, що очолюватиме делеґацію Куби на 25 з'їзд Комуністичної партії СССР, який розпочнеться в Москві в наступний вівторок, 24-го лютого. Під час 15-хвилинного інтерв'ю Кастро заявив, що „дуже щасливий і задоволений", що перший раз в його життю матиме змогу бути на з'їзді совєтської компартії.

Понад 70 держав світу вже визнали просовєтський режим в Анґолі

Бонн, Західня Німеччина. — В четвер, 19-го лютого ц.р., уряди Західньої Німеччини, Японії і Австрії визнали офіційно просовєтський режим в Анґолі із столицею в Люанді. Згідно з інформацією Асошієйтед Пресс, понад 70 держав світу вже визнали цей режим, в тому числі Великобританія і сім інших европейських держав.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Плюща: нова фаза

Це, що цілком оправдано можна назвати „справою Плюща", почалося чотири роки тому, як його заарештували совєтські погромники під закидом „антисовєтської пропаганди й агітації" та опісля запроторили до „психушки", психіятричного закладу найбільш рафінованих тортур в Дніпропетровську.

Другою фазою тієї самої „справи Плюща" можна вважати мобілізацію міжнародної опінії в його обороні. Сміло можна твердити, що власне в обороні Леоніда Плюща пощастило змобілізувати найширші кола тієї світової опінії, зокрема інтелектуалістів - науковців та професоналістів і, вкінці, навіть віддані Москві ліві прошарки, включно з західніми комуністами.

Третя фаза — це було його звільнення та драматичний приїзд на Захід, що набрало світового розголосу. Своєрідним завершенням тієї фази була міжнародна пресова конференція Плюща в Парижі на початку лютого, що з черги здобула світовий розголос та мала без сумніву поважний політичний імпакт міжнародного засягу.

На тій конференції Плющ не тільки найгостріше засудив звироднілу совєтську систему, і засудив її найбільш переконливо власним досвідом, але рівночасно з'ясував своє власне становище, як до совєтської системи, так і до інших актуальних проблем, включно з українською.

Серед українців зрозуміле зацікавлення викликали дві справи, що їх Плющ з'ясував на згаданій пресконференції: його постулят незалежности України та його особисте опреділення себе до марксистського світогляду і філософії. Саме від цього починається, можна б сказати, ця нова фаза справи Плюща, до якої українцям у вільному світі раніше чи пізніше треба буде зайняти відповідне становище.

У принципі це становище зарисовується вже тепер цілком виразно. Во главу його Плющ сам поставив наше „кондіціо сіне ква нон" — себто головну передумову — незалежність України. Без визнання цієї передумови ми могли б були забути про „справу Плюща", як таку, хоча відповідно до обставин і можливостей могли б її використовувати. Друга частина цієї самої його справи — це його ідеологічно - політичне марксистське опреділення. На це він має право і це, що так скажемо, його особиста справа, якщо вона відноситься до його особистого переконання, чи навіть до його особистого бажання щодо майбутнього ладу в незалежній Україні. Цей бо лад і свою систему правління та життя вирішить тільки український нарід більшістю голосів у вільному голосуванні у вільній і ні від кого незалежній Україні. До того часу ми можемо леліяти свої пляни, можемо обговорювати, сперечатися і арґументувати, бо відносно України єдиною безспірною справою є її державна незалежність і повна суверенність.

Згадуємо про це, бо, — як читачі напевно здогадуються, — на редакційному столі призбиралося вже чимало голосів з оцінкою „справи Плюща". Більшість з них заслуговують на те, щоб їх опублікувати, бо вони, як кажуть, витримані в тоні" та віддзеркалюють опінії багатьох. Все ж таки, заки віддати місце на такі голоси, вважаємо за необхідне виждати, аж Плющ матиме кращу і повнішу нагоду висловити свою думку та зайняти становище до ряду наших справ. Першою більшою такою нагодою будуть — можна сподіватися — заповіджені вже на кінець березня відвідини Леоніда Плюща і його дружини Татьяни в Ню Йорку та пляновані на цей час зустрічі.

Українська громада у вільному світі здала блискуче іспит зрілости в усіх дотеперішніх фазах „справи Плюща". Не можна сумніватися, — і на це вже є конкретні докази, — що вона здасть його в цій новій фазі. Можна бо мати майже певність, що совєтські плянувальники, звільняючи Плюща та дозволивши йому виїхати на Захід, могли мати всілякі сподівання й калькуляції щодо постави вільної української громади. І ми повинні також мати це на увазі, формулюючи кожночасне наше відношення до „справи Плюща".

Ще один приклад

У журналі „Відомості Верховної Ради СРСР" із 7-го січня ц. р. поміщено указ такого змісту: „Президія Верховної Ради СРСР постановляє: Схвалену Радою Міністрів СРСР і подану на ратифікацію Конвенцію про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних аґентів, підписану від імені Радянського Союзу в Ню Йорку 7 червня 1974 року, ратифікувати з таким застереженням, зробленим при підписанні: „Союз Радянських Соціялістичних Республік не вважає себе зв'язаним положенням пункту 1-го статті 13-ої Конвенції, згідно з якою будь - який спір між двома чи більше державами - учасниками, що стосується тлумачення або застосування Конвенції, передається на прохання однієї з них на арбітраж чи до Міжнародного суду, і заявляє, що для передачі такого спору на арбітраж чи до Міжнародного суду необхідна в кожному окремому випадку згода всіх сторін, що беруть участь у спорі" ".

Застереження, висловлене Президією Верховної Ради Совєтського Союзу, — це ще один приклад, як то Москва схвалює різні міжнародні договори, але в той самий час забезпечує за собою право не додержуватися тих договорів. Кремлівські верховоди, стараючись витворити в світі для себе прихильну опінію, підписують і ратифікують різні міжнародні декларації та пакти, наприклад, декларації проти колоніялізму і расизму, пакти про пошанування людських прав чи такий порівняльно загальниковий договір як Гельсінкська Декларація, однак або зразу зазначують, що не погоджуються з найголовнішими постановами таких договорів, як у випадку вищецитованої Конвенції, або називають „вмішуванням у внутрішні справи СССР" вимоги інших урядів, щоб Совєтський Союз сам додержувався підписаних та ратифікованих ним договорів.

Проф. д-р Петро Стерчо
Член Екзекутиви УККА

СТРУКТУРА УККА Й ВИМОГИ ЖИТТЯ

(2)

Чи є місце для поширення бази консолідації в цьому відношенні? Мені нелегко придумати щось додаткового до існуючих можливостей, але я, як громадянин і як член Статутової Комісії, радо прислухатимуся до кожної нової думки в цьому відношенні, а зокрема до думки, яка не усувала б нікого із тих, які вже мають набуті права. Бо відібрання тих прав може привести до справжньої і дійсної деконсолідації.

До б). Згідно з постановами Розділу V Статуту УККА, Рада Директорів складається із: а) членів Екзекутиви, б) членів Політичної Ради і в) дванадцяти кожночасних голів Віллів УККА, відповідно вибраних. Рада Директорів є „найвищим керівним органом", що діє поміж Конґресами. Засідає раз на рік, у першу суботу грудня, для звітування Екзекутиви й Комісій та для розгляду й ухвалення бюджету на наступний рік.

Рада Директорів — це гейби малий щорічний Конґрес. До неї входить під сучасну пору вв) 37 членів Екзекутиви, бб) 75 членів Політичної Ради і вв) 12 Голов Відділів УККА. Це дуже поважне тіло, яке збирається і діє в інтересі УККА на базі дуже широкого представництва всіх відтинків широкого вахляра організованої української громади в ЗСА, бо, фактично, всі ті чинники заступлені в Раді Директорів, які заступлені в Конґресі українців в Америці. Отже, Рада Директорів — це сконсолідований громадський орган Централі УККА. Кожна членська організація УККА заступлена в Раді Директорів і тільки треба було б, щоб її представник брав активну участь у річному засіданні Ради Директорів, а не абсентувався, а відтак нарікав, що, мовляв, там та чи інша група „домінує". Щоб не було потреби нарікати на „домінування естаблішменту", найкраще всім заінтересованим брати активну участь у діяльності тих органів, до яких вони входять. Структура УККА дає змогу всім працювати на добро української справи! Тільки треба хотіти!

Я, особисто, не бачу причин до нарікань, немов би до органів УККА „не допускали" когонебудь, хто має добру волю і бажання працювати. Рада Директорів дає змогу всім бути заступленими, зокрема представникам всіх центральних крайових організацій.

До в). На останніх двох Конґресах Українців в Америці збільшено Екзекутиву так, щоб дати змогу увійти в її склад якнайбільшому числу представників якнайбільшого числа членських центральних організацій. Тому то, згідно з постановами Розділу VI Статуту УККА, теперішня Екзекутива складається з 37 виборних членів Екзекутиви плюс Голови Шкільної Ради, які входять у склад Екзекутиви з уряду.

Слід відмітити, що, фактично, тільки Президента, Екзекутивного Директора Правного Дорадника вибирається на особистій базі, а всіх інших, тобто 34-ох членів Екзекутиви, Намінаційна Комісія піддає Конвенції до затвердження на підставі визначення делеґатів відносними членськими організаціями. У зв'язку з цим слід визнати два широко циркулюючі закиди безпідставними, а саме: 1) закид, немов би до Екзекутиви УККА не допускається молодших людей та 2) закид, немов би Екзекутива о п а н о в а н а людьми з одного політичного середовища. Членські організації самі рішають, якого віку людей вони визначують до Екзекутиви, а також членські організації самі визначують людей, що заступають ті чи інші погляди. Не можна ж, отже, накидати членським організаціям ані осіб, ані їхньої політики. Вони застерігають за собою „суверенне право" в цих справах!

При цій нагоді слід ще відмітити, що закид, немов би братсько - допомогові Союзи „опанували" УККА, також безпідставний, бо Статут каже, що „кожна братсько - допомогова організація має право" мати бодай одного члена в Екзекутиві. В дійсності, УНСоюз, СУК „Провидіння" та УРСоюз мають по двох членів у Екзекутиві, а УНПоміч тільки одного. Отже, на всіх 38 членів лише 7 членів Екзекутиви від Союзів.

Але варто застановитися і відповідно оцінити той великий вклад, що його наші Союзи дають в працю УККА. Кожному варто прочитати дуже цікаву статтю Головного Предсідника СУК „Провидіння о. шамб. Мирослава Харини, що опублікована в „Америці" з 9-го січня 1976 р. Слід тільки додати, що в українській спільноті в розсіянні є дві інституції, які мають тривкі основи на далеку мету: це Українські Церкви і братські Союзи! Всі інші організації можуть колись у майбутньому занидіти, але наші Церкви та Союзи залишаться!

Не слід нехтувати служінням наших Союзів громаді через свою пресу, через присвячування багато часу й дотацій для справ УККА і громади і т. п. Яка інша організація може собі на подібне дозволити? Яка інша особа може кожночасно поїхати, коли й куди треба, так довільно, як це роблять представники Союзів у органах УККА?

В останньому часі чувати закид, що Екзекутива УККА зачисельна, а тому непрацездатна. Остання конвенція УККА розглядала цю справу і на пропозицію Статутової Комісії знайшла розв'язку: створено в рамках Екзекутиви Президію Екзекутиви, яка має засідання бодай раз на місяць і полагоджує між засіданнями Екзекутиви всі наглі й поточні справи. У її склад входить Президент, всі 9 віцепрезидентів, Секретарі й Скарбник, Правний Дорадник, Екзекутивний Директор і Координатор Молоді.

Критики з одного боку закидають, що ще не вповні сконсолідовано в рамках УККА всіх, що, до речі, виявляється представництвом в складі Екзекутиви, а з другого боку підносять закид зачисельности Екзекутиви, що не дає їй змоги бути оперативною... Хіба треба було б Соломона, щоб поєднав два такі протилежні принципи: якнайширшу консолідацію із малочисельною екзекутивою! Коли б спитати, котра організація добровільно не бажала б бути заступленою в Екзекутиві, то важко було б знайти охочих...

До г). Політична Рада, тобто невластиво перекладений термін з англійської мови „Полисі Борд", тобто „Програмово - плянувальна Рада". (Здається, що з приводу невластивого перекладу того англійського терміну твориться непорозуміння, але це тільки моя особиста заввага).

Розділ VII Статуту забезпечує право кожної центральної організації, яка є членом УККА, мати бодай одного представника в Політичній Раді, але в ніякому разі не може вона мати більше як двох. В той спосіб не можна говорити, немов би політична Рада була „опанована" якоюсь однією політичною групою, бо складається вона із 75-ти членів, а при тому тільки редактор „Українського Квартальника" входить до неї з уряду. Рівнож годі говорити, немов би Політична Рада була опанована Союзами. Їх є чотири й можуть вони мати найбільше по двох представників, отже на 75 всього вісім. На мою думку, Політична Рада є тим органом, у якому всі групи й організації заступлені й мають змогу діяти сконсолідовано на добро УККА і української громади.

Був закид, немов би Політична Рада безсила, а повинна б бути рішальною в принципових і програмових справах, а Екзекутива повинна б бути лише стисло виконавчим органом. Це справа дискусійна, бо не слід до УККА примінювати критеріїв конституційної побудови державних органів, хоча б і самих З'єднаних Стейтів Америки. До речі, кожна організація має таку структуру, яку її члени для власних потреб ухвалять. Тому все залежить від того, як на цю справу задивляється статутова більшість.

(Продовження буде)

Роман С. Голіят

„БЕЗ ВІТЧИЗНИ"

II

Кухня в Батурині провадилася на европейський спосіб. Стіл вишуканий і багатий на взір европейський, з деякими уступками для української і польської кухні.

„У звичайні дні, поза офіційними бенкетами, коли гетьман засідав при осібному столі, завжди дотримував гетьманові товариства його генеральний шеф канцелярії писар Пилип Орлик і інші запрошені члени старшини. Немов із засади, гетьман гостив бенкетом своїх улюблених літераторів, поетів, музикантів, малярів, як також насправді закордонних цуциків".

Вістка про гостинність гетьмана і його протекторат над убогими любителями муз розбіглася широко по всій Европі і приваблювала не раз високопоставлені особистості.

Царські урядники дивилися неохочим оком на таких людей, гетьман не раз мусів їх витягати з льохів, де їх для певности москалями ув'язнювано.

Далі читаємо про красу української природи, повітря, води. „Повітря в Україні, як вино. На протязі кількох днів я ходив немов п'яний. А ще в Україні — простір, ліси, степ, — людині здається, що є вільною від усього. В Закопанім... там повітря ніби гірське, але в порівнянні з цим є фабричним копотом, а тут го-го! А вода? Що ж за кришталь! Знаєш певно, що в Варшаві є джерело... Приїжджають деякі втаємничені, беруть у каністри... Але тієї не можна порівнювати з нашою, тутешньою. Головно на Україні!".

Автор оповідає про відвідини Мазепи у свого кума Василя Кочубея в Полтаві в товаристві розвідника від Станіслава Понятовського який у той час був у рядах короля Карла XII. Гостей привітали старим українським звичаєм: хлібом і сіллю, а вродлива дочка Кочубея Мотря сягнула по бандуру, справила струни, кілька підтягнула. Поплила пісня миру, знана серед козаків, укладена, як казали, Мазепою:

„Усі покою щиро
прагнуть,
А не в один гуж всі
тягнуть;
Той направо, той наліво,
Нема любви, нема
згоди..."

(Автор подає цілу думу Мазепи на стор. 83).

Після закінчення виступу Мотрі, присутні рясними оплесками нагородили співачку. Тоді вона заспівала ще одну пісню й другу. При кінці гетьман закликав її і посадив біля себе. Відтак відбулася забава з танцями. „Мазепа був знаний в Україні, як найкращий танцюрист польського танку, свою штуку він приніс, як говорилося, з двору польського короля". На другий день відбулося полювання, в якому брала участь і Мотря.

Розвідник Понятовського під час побуту в Батурині відвідав також і Київ. „А тут, у старому Києві, як і в інших містах того часу, видно в усьому руку старого мистця... Київ, побудований на високому березі Дніпра, в зелені дерев і золоті церков, стародавня столиця руської і грецької культури, світив як діямант серед урожайного краю. Розвідник відвідав церкви, подивляв багаті іконостаси, мозаїку, тканини, золото, дорогоцінне каміння і мальовничі емалі. Славний церковний хор Могилянської Академії, ченці в чорних рясах і клобуках, попи і дяки, козаки і старшина прибули на церковні урочистості; всі вони видно, були горді зі своєї столиці".

Далі йде опис будови іншої вже — північної столиці.

„На болотах, порослих низькою березою, і на сто одним острові цар будує місто пречудної якости, якого світ не бачив. Зігнав тут з цілої Росії селян, ті працюють день і ніч, застелюють своїми кістьми тутешню підмоклу землю. Є також чужинці, вбираються подібно до чортів. Все проходить за наказом царя". На тому місці Садзевіч переповідає, як польського розвідника заарештували російські царські жандарми і цар особисто переслухував його. Після звільнення, він придивлявся будові Петербурга, де розмовляли мовою, яку він чув під час відвідин гетьмана Мазепи в Батурині, тобто, Петербург будували також запроторені козаки.

Тоді, як у Польщі панував розбрат, одні „тягнули за Сасом, а другі за лясом", тобто, одні хотіли бачити на королівському троні Августа II, а інші Станіслава Лєщинського, якого підтримували шведи, то польський сойм у тому самому часі розв'язав запорозьке військо. Полковник Семан Палій заговорив до своїх братів козаків: „Немає вже запорозького війська в Річі посполитій. Сойм нас розв'язав, король вирікся. Бо й немає польського короля, як було. Є Сас, німець, він не розуміє наших прав, звичаїв і нашої вольности. Віддасте зброю, підемо в хлопи, на панські поля, на панщину". „Найперше самі зробимо лад, — продовжував Палій. — Виженемо ляхів, шляхту, римських клериків геть, за Сян. Огнем і мечем звільнимо Україну, Поділля, Волинь, Червону Русь".

(Продовження буде)

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є будучність, в нашій громаді Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу і вільному світі нового свідомого члена!

З НАШИХ БУДНІВ

Похвала сеньйорам

Наш обласний організатор УНС, п. Василь Оріховський, дай йому, Боже, здоров'я та багате членське жниво в цьому ювілейному році, підкинув мене недавно доброю ідеєю для написання фейлетона на союзову тему.

— Зверніть, — сказав, — будь ласка, вашу увагу на „Трибуну Українського Народного Союзу", додаток до „Свободи", зокрема на першу її сторінку, заквітчану, так сказати б, світлинами новопридбаного для Батька - Союзу членства, вписаного до т. зв. „Дитячого Департаменту". Придивіться, які чудові ці наші українські діти, чи просто немовлята, які в них радісно усміхнені, інтеліґентні личка, які розіскрені, неначе в янголят, оченята! Придивіться їм добре, цим фотознімкам, може вони надхнуть вас сюжетом до якоїсь гарної книжки для дітей, чи про дітей, або й самого вас, нарешті, заставлять змінити в цьому переступному році цивільний стан та й заснувати свою власну сім'ю!

Поминаючи тихою мовчанкою суґестію ч. 2, я щиро дякую на цьому місці п. обласному організаторові за першу ідею — написати книжку для дітей, до чого вже довгі роки намовляє мене та й агітує пан редактор Богдан Гошовський з „Євшан Зілля" з Торонта. Приглядаючись справді прекрасним світлинам союзових діточок, зокрема до цих „янголят" дівочої статі, що мають вже по 16 років, я звернув окрему увагу на підписи під світлинами. А з підписів, чи то пак з „леґенди", виходить ясно та намацально, що тих наших юних членів придбали Батькові - Союзові якщо не дідусі, то бабусі, або баба з дідом спільними зусиллями! Та й не тільки їх придбали чи приєднали, але й самі, густо - часто, із своїх скромних пенсій соціяльного забезпечення платять членські внески за коханих унучат і, здається, так довго будуть платити, поки будуть жити, бо як поставляться до членства в УНСоюзі їхні діти, це ще є, як говорять вчені люди, одна велика невідома...

При цій нагоді я дозволив собі піддати нашому обласному організаторові, п. В. Оріховському теж одну „айдію": щоб він поклопотався в Головному Уряді УНС, щоб так звані „великі боси", — як їх колись називав бл. п. Степан Дембіцький, — замовили в кожному більшому скупченні союзового членства, хоч би раз у році Службу Божу за здоров'я та довголіття наших дорогих сеньйорів бабусь і дідусів. Щоб Господь благословив їх кріпким здоров'ям та щасливою, довгою старістю, щоб вони якнайдовше нам жили і вкладки до Союзу платили й не тільки за внуків, але, — як настане велика потреба, — то й за правнуків!

Ікер

Андрій Чировський

УКУ — КОНЕЧНІСТЬ ДЛЯ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ

(3)

СТУДЕНТИ

Чому УКУ можна назвати конечністю для світського студента? Не кожний має покликання до священства, і тому не кожний може в такій мірі користати з Українського Католицького Університету. Але навіть студент чи студентка, що приїде на одномісячний літній академічний курс, мають відкриті перед собою можливості, яких ніде інде не знайдуть. За цей місяць побуту в Римі нашому студентові важне запізнатися краще із своїм українством, бо це закороткий час на дійсне вглиблення. Слухачі літніх курсів здебільшого шукають введення в українознавчі студії на університетському рівні, збагачення запасу слів українською термінологією з цих та і з загальних предметів, зустрічі з українцями з інших частин світу та пізнання світової культури у репрезентативному місті Римі.

Українистику можна плекати на чужих університетах, але центром такої науки мусить бути власна установа, де виголошують виклади професори - українці, українською мовою. Це, очевидно, ніяк не заперечує вартости українознавчих катедр при світових університетах, але, натомість, підкреслює факт, що треба рівнож добре розвинути українистику серед наших людей, щоб дійсно могти сміло і приготовано виступати на міжнародній арені. При Українському Католицькому Університеті є якраз ці виклади по-українськи, під час літа, по п'ять годин денно, шість днів на тиждень. Є багата бібліотека і картографічний склад. Отжеж, УКУ вже становить велике досягнення в українознавчих студіях, скерованих до самих українців. А ще до цього є собор св. Софії та музей мистецтва, що служить за конкретні приклади української культурної скарбниці для кожного поважного студента.

Коли в 1972 році на Ювілейній Міжкраєвій Пластовій Зустрічі переведено опит щодо мови серед шести сотень нашої молоді, дуже велике число згадало, що їм майже однаково легко говорити по-українськи чи по-англійськи, але, що бракує їм технічних слів. На жаль, серед більшости української молоді, рідна мова залишилася у стадії „домашній" чи „кухонній". Навіть такий короткий кількатижневий побут на літніх курсах ознайомлює молоду людину з основною українською термінологією в різних предметах двома головними засобами: україномовні виклади та, знову, бібліотека.

Запізнатися з сучасною науковою термінологією — це дуже корисна річ, але пізнати українців із усіх усюдів — не менш важливе. Хто знає, хто з них важніше українській молоді? На останньому вакаційному семестрі, тобто в червні - липні 1975 року, були слухачі з Арґентини, Бразилії, Німеччини, Англії, Югославії, Австрії, Америки, Канади, Венесуелі та Австралії. Бувають часами українські студенти з інших країн. Дійсно, чи є ще де таке місце зустрічі української молоді світу? На УКУ, треба зазначити, можна не тільки стрінути студентів і студенток, але і визначних діячів української діяспори. В першій мірі — це все є „під порогом" Блаженнішого отця Йосифа: студентство з ним зустрічається і розмовляє. Чимало наших науковців з'їжджаються до Риму — з їхнього знання черпають студенти на лекціях і поза викладовою залею у приватних розмовах. На УКУ можна запізнатися з нашими мистцями, суспільно - політичними діячами, та нераз із Владиками нашої Церкви, які відвідують Рим.

Наш Блаженніший Отець називає Рим культурним центром світу. Тут знаходяться найкращі зразки трьох тисячоліть високої культури. На кожному кроці переживається історію. А молодому християнинові цікаво ступати слідами апостолів Петра і Павла, відвідати катакомби — колиску західнього християнства.

Отжеж, бачимо, що Український Католицький Університет сьогодні являє собою центр українистики, зустрічний пункт для діяспори та місце контакту з культурою світу. Одним словом: він є конечністю для молодої людини, що хоче пізнати свій нарід через його науку і культуру, через його людей, розкинених по світі, і через його позицію у цивілізації світу.

НАУКОВЦІ

Чим УКУ є тепер конечний для наших вчених? Як студентам, так і професорам науковцям служать засоби студій на Українському Католицькому університеті. Науковцеві важні джерельні матеріяли, твори інших спеціялістів, видавничий центр і наукова атмосфера. Це все знаходиться на УКУ.

Історичних, богословських та літературних джерел у бібліотеці і архіві Українського Католицького Університету є чимраз більше число. До найстарших здобутків бібліотеки зараховується книга - рукопис з 1365 р. Очевидно, є пам'ятки з перших десятиліть друкарства та серед більш сучасних скарбів, що переховуються в архіві УКУ, є різні цінні історичні матеріяли. В додатку, в університетському музеї зберігаються кількасотлітні експонати з українського мистецтва. Поза самим нашим університетом в Римі дуже багато джерельних матеріялів, які відносяться до України, в різних бібліотеках Ватикану, Папського орієнтального інституту та римських університетів. Тому для джерельних студій положення Українського Католицького Університету є неперевершене.

(Продовження буде)

Успіхи нашої молоді

В грудні 1975 р. на Вейнському університеті в Детройті одержав диплом інженера-механіка Олег Данило Березовський, здобуваючи першу нагороду Девід Д. Генрі на 1600 випускників-студентів в цілому університеті в цьому часі. Цю нагороду признано йому за особливі осяги в науці і видатну провідницьку працю серед студентів.

Олег Данило Березовський

Інж. Олег Березовський — син інж. Данила і б. п. Святослави з Витвицьких, Березовських. Народився він 29-го квітня 1958 р. в Детройті. Закінчив українську католицьку Вищу Школу Непорочного Зачаття і 11-ту кл. Школу Українознавства тов. „Рідна Школа" в Детройті. З раннього дитинства належав до Пласту, брав участь у численних пластових таборах, був неоднократно членом пластових таборових булав, а в 1971 і 1975 рр. був командантом новацьких таборів на Зеленому Ярі біля Детройту.

Батьки інж. Данила Березовського є членами 174-го Відділу Українського Народного Союзу в Детройті.

Ф. Л. К.

НЮ ЙОРК ВШАНУЄ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Ню Йорк. — Заходами Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви — Відділ в Ню Йорку, тут в неділю, 22-го лютого ц. р. о год. 12 дня буде відправлена в церкві св. Юра Служба Божа в наміренні Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого з нагоди уродин, а опісля о год. 1:30 відбудуться святочні сходини в Українському Народному Домі з відповідною програмою.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ФІЛЬМ „ПРО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНУ Й УКРАЇНУ

Ню Йорк, (Н.). — В березні кожного року в „Тавн Гол" в Ню Йорку (123 Вест 43 вулиця) висвітлюють кожного четверга т.зв. „Травел Філмс", які представляють різні країни світу. Два роки тому висвітлено фільм „Совєт Рошія Тудей", який виготовив Клей Франсіско. У фільмі було побіжно показано Україну та деякі інші республіки СССР.

Присутній на фільмі один відомий український громадянин пішов зустріти продюсера, з яким він провів довшу розмову про значення України як найбільшої по Росії республіки в СССР. Це мабуть вплинуло на директора тієї серії фільмів, бо цього року, 11-го березня в год. 5:30 по полудні буде висвітлений фільм, „Чехословаччина і Україна".

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ УВАН

Ню Йорк. — В неділю, 22 лютого ц. р. о годині 3-ій по полудні тут в будинку УВАН, 206 Захід 100 вулиця, відбудеться наукове засідання літературознавчої секції УВАН, на якому д-р Григорій Грабович (Гарвардський університет) прочитає доповідь на тему: „Міт України у Гоголя". Засідання відкриє проф. Григорій Костюк.

ШИРШІ СХОДИНИ МИРЯНСТВА

Філядельфія. — Товариство за Патріярхальний Устрій УКЦеркви — Відділ у Філядельфії інформує, що в неділю, 22-го лютого ц. р. о год. 3-ій по полудні тут в залі УСО „Тризуб" відбудуться ширші сходини членів Т-ва та мирянства. В програмі сходин: доповідь пані Еви Піддубчишин, звідомлення з коляди на Патріярший Фонд, показ кольорового фільму з побуту Блаженнішого Патріярха у Філядельфії.

КОНЦЕРТ ЮРІЯ І ДАНИ МАЗУРКЕВИЧІВ

Ню Йорк. — Заходами Українського Конгресового Комітету Америки тут в суботу, 6-го березня ц. р. о год. 8-ій вечором в залі Алис Талі Гол в Лінкольн Сентер (68 вул. і Бродвей) відбудеться перший власний концерт в ЗСА Юрія і Дани Мазуркевичів, віртуозів-скрипалів, до недавна професорів Київської Консерваторії, лавреатів міжнародних конкурсів. В програмі твори композиторів української та світової клясики. Ю. і Д. Мазуркевичі успішно концертували в Европі в 1975 році. Квитки вступу на концерт можна набути в крамницях — АРКА, СУРМА, ЕКО і при касі Лінкольн Сентер.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕТРОЙТ ВШАНУЄ МАРУСЮ БЕК

Детройт (В.М.). — Об'єднані українські жіночі організації Метрополітального Детройту: Союз Українок Америки, Золотий Хрест, ОЖ ОЧСУ та „Просвіта", під патронатом обох місцевих Відділів УККА, відзначать день уродин д-р Марусі Е. Бек „Уродинним бенкетом".

Маруся Бек народилась 29 лютого в переступному році й тому обходить свої уродини тільки раз на чотири роки.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Святослав Новицький знову нагороджений за його фільм

С. Новицький при праці

Творець ряду цікавих фільмів, а в тому й декілька з українською тематикою, Святослав Новицький, одержав нагороду на одинадцятому інтернаціональному фестивалі (Чікаго, листопад 7-20, 1975) за свій фільм: „Відгомін минулого". Цей фільм спонзорував Осередок української культури й освіти (Вінніпеґ) і частинно забезпечений з фонду Департаменту Державного Секретаріяту Канади.

У фільмі відтворено перші кроки українців-піонерів, поселенців Манітоби. Протягом двох років Святослав Новицький об'їздив посілості перших поселенців, мав багато розмов з тими, що ще живуть та з їхніми нащадками, сфільмував старі піонерські хати, церкви, школи, цвинтарі. Майстерно пов'язав зібраний матеріял з архівними фотографіями, а також з виявами української духовости, традиції, й культури, які донині зберігає сучасне українське суспільство в Канаді.

У свідоцтві нагороди зазначено, що „Жюрі інтернаціонального фестивалю Чікаго засвідчує, що цей незвичайний кінофільм є виявом високого кінематографічного досягнення".

Фільм „Відгомін Минулого" відзначений ще й тим, що був у числі 64-ох фільмів, вибраних з 285 фільмів кращої фільмової продукції Канади за рік 1974-75. Ці вибрані фільми були висвітлювані на т. зв. 26-му фестивалі" канадських фільмових нагород", який відбувся в Ніяґара-он-да-лейк, Онтаріо, Канада, осінню 75-го року.

Святослав Новицький прагнучи випродукувати кожного року хоч один фільм з українським сюжетом, саме тепер закінчив свою найновішу продукцію „Писанка — українське великоднє яйце". Цей фільм виконано найкращими фаховими силами: англомовний текст виготувала професійна сценаристка й поетеса Крісті Даквел, за дослідчою працею Орисі Трач з Вінніпеґу, відомої із своїх частих англомовних дописів про українську культуру. Техніку писання демонструє артист-писанчарка Люба Перчишин з Міннеаполісу, Мінн.

Патриша Гирст свідчить, що була змушена брати участь в грабунку банку

Сан Франсіско. — Патриша Герст, дочка власника газетного концерну Рандолфа Герста, яку в лютому 1974-го року схопили члени т.зв. „Симбіоністської визвольної армії", у понеділок, 9-го лютого ц.р. заявила тут в суді, що члени цієї „армії" змусили її брати участь в грабунку банку, погрожуючи, що вб'ють її, якщо б вона відмовилася. Її також мали примусити зложити заяву, що вона приєдналася до її схоплювачів. Під час першого дня свого свідчення Патриша Герст твердила, що коли члени тієї „армії" давали їй змогу вернутися до родини, то вона цього не зробила, бо боялася, що терористи тільки випробовують її та що вб'ють, якщо вона дійсно залишила б „визвольну армію".

Хоча адвокати Патриші Герст твердять, що вона була змушена брати участь в злочинах „Симбіоністської армії", то прокуратура старається доказати, що вона таки приєдналася до терористів і добровільно брала участь у всіх акціях цієї „армії". У вівторок, 10-го лютого, два свідки підтвердили твердження прокуратури.

Святкування 25-ліття Осередку СУМА в Міннеаполісі

25-літній шлях праці з молоддю, наслідки праці, і нарешті праця самої молоді. колишні діти — сьогоднішні керівники молодечих організацій. Який приємний це здобуток, особливо для батьків старших сумівців.

Осередку СУМА ім. гетьмана Івана Мазепи в Міннеаполісі заснувався у 1950 році. Жертвенна праця над молоддю по роях, таборові вишколи, родинний догляд дітей, участь Осередку в академіях і різного роду українських і американських проявах життя в Міннеаполісі, обмін міжосередковими виступами - концертами, все це дало можливість виробити здорове ядро молоді, яка трималась разом, розвивалась і живалась та дійшла до проводу в Осердкові.

Осередок пробив багато праці, згадати б тільки: Вишкільна ділянка — мають своїх виховників, які перебрали працю старших і сьогодні усішно провадять життям Осередку, також є члени в ГУ - СУМА. Гурткова ділянка — мандолінова оркестра в минулому нараховувала понад 35 осіб; танцювальний гурток „Черемош" — гордість цілого Міннеаполісу. Дійсно вправна група, яка завжди захоплює глядачів; дівочий і мішані хори — здобуток Осередку, який на належному рівні; драматичний гурток — працює несистематично, одначе завжди є сили до виступів по потребі; спортова секція — мали дружину копаного м'яча і мають дружину відбиванкову.

Осередок має власну домівку разом з організаціями Визвольного Фронту.

І ось, ця здорова молодь, запросила всіх сумівців і українське громадянство відзначити 25-ліття Осередку. У прекрасно удекорований залі Українсько - Американського Дому, за проєктом подруги Христі Підгайної і при допомозі всіх сумівців в суботу, 8-го листопада 1975 року відбувся Бенкет і Баль 25-ліття Осередку. Голова Осередку, Оксана Муха-Бринь відкрила святочний Бенкет привітом для духовенства і всіх гостей. Представила господинь вечора Катерину Бреславець — головну виховницю Осередку та Віру Мандибур — булавну Осередку, які чітко і прекрасною мовою провадили вечором. Головну промову виголосила сумівка, заступник голови Осередку Галина Бреславець. Провідною думкою була лінія національного вирозуміння української молоді, свідомість молоді, праця без різких відхилень від попередників, а навпаки удосконалення і підвищення рівня надбаного попередниками. Видвигнула гасло, що молодь політично повинна бути усвідомлена ще з дитинства. Її промова викликала ряд похвал і признання особливо від представників молодечих організацій і старших представників певних організацій. Після доповіді український студентський октет проспівав декілька пісень під керівництвом Кіри Цареградської.

Далі слідували привіти, усні й письмові, від численної кількости організацій з Міннеаполісу і всіх кінців Америки й Канади. Вітали представники місцевих українських православних парохій св. Михаїла, св. Юрія, з отцями настоятелями, які переводили молитви. На Бенкеті було присутніх 240 осіб. Смачну трапезу приготувало Об'єднання жінок при Українсько-Американськім Домі під головуванням Олени Свінціцької. Після Бенкету відбувся гарний Баль під звуки чудової оркестри та керуванням С. Данилишином, Б. Мандибуром та З. Вдовичиним, з присутністю понад 350 осіб.

На другий день, 9-го листопада 1975 року відбувся Ювілейний Концерт Осередку СУМ-у — продовження святкування 25-ліття Осередку — в переповненій залі Українсько - Американського дому — понад 450 осіб. Безумовно, концерт був взірцевий і дуже старанно підготований. Програму переводила Ірина Кушнір вміло пояснюючи точки обома мовами. Сценічне оформлення приготував сеньйор Д. Мандибур.

Тут належить згадати нашого невтомного працівника, музичного керівника і диригента на протязі 25 років, інж. Евгена Карп'яка. Це дійсно приклад взірцевої людини, із зрозумінням праці над і для молоді. Велике признання належиться теперішньому керівникові танцювального гуртка „Черемош" А. Кушніреві, який вклав багато праці в цій ділянці Осередку. Годі перелічити всіх заслужених працівників друзів сумівців, які в минулому і тепер віддано працюють при Осередку. Їхні імена і прізвища знані всім сумівцям Осередку і вони завжди зістануться незабутніми для них.

Відзначування 25-ліття Осередку це був вияв дійсности, вияв праці свідомої, ідейної, а найголовніше, української молоді в повному розумінні цього слова. Молодь об'єднуюча, яка чесно і гордо тримається свого гасла і його своєю працею виконує, а це: „Бог і Україна".

Осередок є однією з центральних клітин нашого терену в проявах українського життя, з чого, і старші, і батьки, і сама молодь є горді.

Анатоль Гноєвий

СПОРТ

Футбольні турніри в закритих залях

„Чорноморська Січ" І — Португальський С. К. 1:1
„Чорноморська Січ" (мол. юнаки) — Мейплвуд С. К. (мол. юнаки) 4;0
„Чорноморська Січ" (новаки) — Мейплвуд С. К. (новаки) 3;0

Продовжуються футбольні турніри в закритих залях Північного Ню Джерзі. В своїх чергових змаганнях, 30 січня ц. р., в залі Армори в Петерзоні І-ша сімка „Ч. Січі" ремісувала 1:1 з португальським клюбом з Нюарку. „Січовики" вели 1:0, що його здобув Михайло Фарміґа, португальці вирівняли вислід в останній хвилині зустрічі.

Склад „Ч. Січі" в цій грі був: Шуц, І. Паливода, Фарміґа, Ю. Бакун, Ілнч, А. Ситник, Паркер, Сантіяго.

Молодші юнаки здобули свою чергову, високу перемогу в турнірі, що проходить в залі середньої школи Савт Орендж з юнаками клюбу Мейплвуд. Переможні голі стрілили: Донагу 3, А. Бакун 1. Склад мол. юнаків в цій зустрічі був: Хамуляк, Калинович, А. Ситник, Вирис, Ходновський, Зелик, Бакун, Донагу.

Наймолодші „Січовики" вийшли переможцями з новаками клюбу Мейплвуд, вислідом 3:0. Усі три голі для „Ч. Січі" здобув Павло Ситник. В складі цим разом виступали: О. Пенцак, Р. Петрух, Презнмірський, Ковар, Стефуришин, Р. Василак, Д. Василак, Маркусь, Васьків, П. Ситник, Братах, А. Пенцак, М. Петрух.

А. Ситник новий тренер футбольного активу „Чорноморської Січі"

В кінці минулого року УСВТ „Ч. Січ" збагатилася цінним набутком, яким є новий тренер футбольної ланки, студент теології університету Ратґерс, батько двох синів футболістів, що ввійшли до молодших дружин „Ч. Січі". Родина Ситників недавно прибула з Австралії до ЗСА і поселилася у терені діяння УСВТ „Ч. Січ". Цікавим був спортовий шлях А. Ситника, який почався в молодшому віці в 1945 році в Гайденав, Зах. Німеччина, де він змагався в місцевій українській таборовій дружині. Від 1949-1950 виступав в клюбі „Наполі" в Італії. В чергових роках А. Ситник змагався в українському клюбі „Лев" в Сиднею, Австралія. В 1958 році його запрошено до чеського клюбу „Прага", з якого перейшов до півпрофесійної української дружини „Лев" Аделаїда в 1955 році. В складі тієї дружини змагався до 1963 року. Після закінчення своєї футбольної кар'єри став тренером футбольних дружин „Лев", де працював аж до виїзду до ЗСА, в 1975 році. Місце батька активного змагуна зайняв син Андрій, який в 1974 році репрезентував Австралію в збірній юнаків до 16-ти років життя. В 1975 році Андрій вже виступав в І-й дружині „Лев", аж до свого виїзду з батьком до Америки. Молодший син Павло почав грати від 10-ти років життя в наймолодшій дружині „Лев", Аделяйда і під сучасну пору виступає в складі новаків „Ч. Січі"

А Ситник ввійде до складу інструкторів Спортової Школи „Чорноморської Січі", що в цьому році розпочинається (в дні закриття Світових Спортових Ігрищ) 1-го серпня на оселі „Верховина" в Глен Спей, Н. Й.

О. Твардовський

Княжий Дар

Каже стара пословиця: „Блискавка ніколи не вдаряє вдруге в те саме місце!". Та деколи трапляється й така дивовижа. Ось це сталося і в Манор Джуніор коледжі. В грудні 1974 р. прибули до Манор коледжу на Свят-Вечір, що його влаштовували студентки коледжу, Йосиф і Роза Ваврів і подарували на коледж поважну суму 3.000.00 дол. Ці гроші були наче дар із неба, бо якраз треба було платити конечні видатки, а грошей не було. Минулого року 10-го грудня 1975 р. п-во Ваври знову загостило до Манор на Святу — Вечерю й ще раз склали чек на суму 3.000.00.

Людська мова неспроможна висказати радости й вдячности сестер п-ву Ваврам за їхній, другий уже княжий дар. На протязі двох літ ті меценати подарували на потреби Манор Джуніор коледжу 6.000.00 дол. Цей їхній дар улегшив турботи адміністрації, звідкіля взяти гроші на покриття боргів, які ще досі тяжать на ньому.

Багато інших добрих людей жертвує свої пожертви на потреби коледжу й Сестри вдячні їм за кожний долар. Та якщо б кожний українець пішов слідами жертвенних п-ва Ваврів і від себе подарував більшу суму, тоді Сестри, як про те згадав п. Ваврів, не мали б стільки турбот і вкоротці могли б сплатити залеглі довги. Частину їх уже сплачено, до чого в великій мірі допоміг щедрий дар саме цих меценатів. Манор коледж позичив був на покриття найконечніших видатків 165.000.00 дол. і їх мусить чим скорше сплатити.

Ми знаємо, що наш український народ дуже жертвенний, чого доказом є тих кілька мільйонів долярів які протягом кількох літ жертвенні люди склали на катедри українознавства в Гарварді. Якщо б так хоч десять відсотків із тієї суми наші люди пожертвували на Монор Джуніор коледж, тоді наші Сестри не мали б журби звідки сплатити борг, який тяжить ще на коледжі. Та в Бозі надія, що Він більше пішле таких жертвенних меценатів як п-во Ваври і вони також своїми щедрими пожертвами допоможуть адміністрації в сплаті боргів. Тут, у нашому коледжі, українські дівчата також вчаться української мови, історії, культури. Пізнають нашу Українську Католицьку Церкву й наш рідний обряд і тим способом зростають у любові й прив'язанні до свого народу, його звичаїв і обичаїв.

Під кінець ще раз щиросердечне спасибіг Йосифові і Розі Ваврам за їхній княжий дар і нехай всемогучий Господь відплатить їм за їхнє жертвенне серце.

Н. Н.

УКРАЇНЦІ! НАШИМ СТРЕМЛІННЯМ Є, ЩОБ КОЖЕН УКРАЇНЕЦЬ - УКРАЇНКА АМЕРИКИ Й КАНАДИ СТАЛИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АМЕРИЦІ.

ЧИ ВИ ВЖЕ НАЛЕЖИТЕ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ???

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 22-го ЛЮТОГО 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. На порядку нарад є важні справи. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. Управа Відділу на 1976 р.: К. Шевчук, гол., С. К. Васьків, заступник, Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, кас., В. Ковба, заст., М. Яремчук, рек. секр. К. Комісія: В. Велитович, гол., Д. Пристай і Дм. Марґолич — члени. -- Управа.